

Pečovskonovoveský spravodajca

Noviny obce Pečovská Nová Ves • štvrtročník • ročník XXVII. • číslo 3/2024

Vážení spoluobčania, tri mesiace ubehli ako voda, prázdniny sú za nami a s nimi aj čas voľna a dovolenie. Teploty klesli, deň sa pomaly kráti, skôr sa zvečernieva a to sú signály toho, že sa o slovo prihlásila jeseň. Opäť je tu čas, kedy k vám prichádzame s novým vydaním obecného spravodajcu, aby sme vás informovali o aktuálnom dianí v našej obci za uplynulé obdobie a priniesli novinky do budúcich dní.

Celá spoločnosť zažíva ťažkú a ekonomicky veľmi náročnú dobu. Po rokoch veľkorysého rozdávania na každú stranu stojíme na prahu prijímania opatrení smerujúcich ku konsolidácii verejných financií, ktoré zasiahnu nás všetkých, samosprávu nevyvímajúc. Dnes ešte nikto nevie odhadnúť konkrétne následky a dopad konkrétnych opatrení na našu životnú úroveň a ďalší rozvoj krajiny. Značná neistota stojí v tomto období na strane samospráv, ktoré sú do značnej miery odkázané na financovanie zo strany štátu, výber daní a hospodársky rast krajiny. Po tom, čo bola vyhlásená „nežná revolúcia v školstve“ sme plní očakávania a hlavne je pred nami množstvo otázok ako sa na príjmach obcí prejaví prvýkrát štátne financovanie materských škôl od 1.1.2025. Ak k tomu prirátame zvyšované zvyšovanie cien energií, osobitne plynu, navýšenie dane z pridanej hodnoty, pár mesiacov pred koncom roka, v čase prípravy rozpočtov na budúci rok, neveštiť to nič dobré.

Aj keď sa v našej spoločnosti v poslednom období viac hovorí, ako koná, napriek negatívnym prognózam a vyhladkam do budúcnosti, nechceme byť skeptickí, nevešíame hlavu, naopak zodpovedne pokračujeme v nastolenom trende a aktivitách zameraných na ďalší rozvoj obce Pečovská Nová Ves. So vztýčenou hlavou veríme v lepší zajtrajšok a svetlo na konci tunela. Nádej nám dávajú konkrétne merateľné ukazovatele, ktoré sú evidentne pozitívne a optimistické. Nevie, či to registrujete, ale napr. kým sme v roku 2014 mali v obci 2580 obyvateľov, v týchto dňoch ich je už 2905. Pravdou je skutočnosť, že 902 z nich je z radov marginalizovanej rómskej komunity.

Rastu počtu obyvateľov v Pečovskej Novej Vsi pomáha aj skutočnosť, že v obci prebieha mimo iných vhodných podmienok na individuálnu výstavbu rodinných domov aj 2. etapa výstavby 24 obecných nájomných bytov, ktoré fyzicky odovzdáme do užívania početnej skupine žiadateľov v marci 2025. Záujem o túto formu bývania aj v budúcom období podporili poslanci obecného zastupiteľstva našej obce, ktorí na svojom zasadnutí dňa 11.9.2024 schválili zámer realizácie 3. etapy výstavby 24 obecných nájomných bytov na ul. Kvetnej v Pečovskej Novej Vsi.

V závere mesiaca september nás potvrdilo rozhodnutie Rady partnerstva Prešovského samosprávneho kraja, ktorým bola

opakovane schválená a odporučená do procesu záverečného schvaľovacieho procesu na Ministerstve investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky žiadosť o poskytnutie nenávratných finančných prostriedkov na realizáciu projektu s názvom „Rekonštrukcia a modernizácia Základnej školy v Pečovskej Novej Vsi“. Projekt ráta s debarierizáciou štyroch vchodov do školy, komplexnou výmenou podlahových krytín na všetkých chodbách školy, výmenou podlahy a modernizáciou interiéru v školskej jedálni, výmenou strešných plášťov malej a veľkej telocvične, ako aj šatní v telovýchovnom trakte školy, vybudovaním bezbarierovej toalety pre imobilných, prestavbou existujúceho átria na exteriérovú prírodovednú učebňu, komplexnou modernizáciou prírodovednej učebne a multifunkčnej miestnosti pre poradenskú a osvetovú činnosť určenú pre rodičov a popoludňajšie aktivity žiakov. Poslanci OZ opätovne schválili z rozpočtu obce poskytnutie jednorázového finančného príspevku vo výške 50, € pri prvom nástupe žiaka - prváka s trvalým pobytom v našej obci na povinnú školskú dochádzku, čím sa snažíme zmierniť vyššie náklady rodičov.

Všetkých nás teší, že komplexná rekonštrukcia budovy COOP Jednoty Prešov, s.d. v strede obce je vo finále. Počas obnovy objektu došlo aj k viacerým dispozičným zmenám jednotlivých prevádzok umiestnených v rozsiahlej budove a početným stavebným a technologickým úpravám vedúcim k zníženiu energetickej náročnosti budovy. Asi najväčšou zmenou prešla predajňa potravín, ktorá sa podstatne zväčšila a zmenila sa na supermarket. Obnovená budova s novým dizajnom a vynoveným prístrojom je ďalšou z dominant obce.

Pozitívnu informáciu sme prijali koncom júla 2024 zo strany Prešovského samosprávneho kraja, ktorý ako riadiaci orgán programu pre malé projekty z Európskeho fondu regionálneho rozvoja Program Interreg Poľsko - Slovensko 2021 - 2027 vyhodnotil našu žiadosť o poskytnutie nenávratných finančných prostriedkov na realizáciu projektu zameraného na rozvoj medzinárodnej spolupráce s názvom „V života jeseň, spája nás pieseň“ ako druhú najúspešnejšiu z celkového počtu 16 projektov v záverečnom odbornom hodnotení. Projekt zameraný na rozvoj a oživenie aktívnej práce seniorov formou

ich medzigeneračného prepojenia s mladou generáciou sleduje zlepšenie kvality života miestnych seniorov ako jednej zo skupín osôb ohrozených sociálnym vylúčením. Projekt poskytne možnosti pre ich aktívne začleňovanie do spoločenského života komunity, budovanie spoločnej identity, či integrácie nie len v rámci obce Pečovská Nová Ves, ale aj v rámci iných samospráv a osobitne v rámci cezhraničnej spolupráce so seniormi z družobného mesta a gminy Sieniawa v Poľsku. V preklade do jednoduchej reči to znamená, že v rámci projektu zakúpime pre FSS Jablonka 12 ženských krojových kompletov, 8 mužských krojových kompletov s koženými čizmami a akordeón, pre dievčenskú ľudovú hudbu „Betárky“ zakúpime kontrabas, pre folklórny súbor v Sieniawe v Poľsku 15 ženských krojových kompletov a všetok zakúpený odev a hudobné nástroje využijeme dňa 8. mája 2025 na folklórnym festivale v obci Pečovská Nová Ves. Vďaka projektu sa 50 miestnych seniorov zo ZO Jednoty dôchodcov Slovenska v Pečovskej Novej Vsi spolu s členmi FSS Jablonka a dievčenskou ľudovou hudbou „Betárky“ zúčastní na dvojdnovom výlete v Poľsku na obdobnom folklórnym podujatí. Mimo iného projekt poskytuje zdroje na náhradu všetkých nákladov na dopravu, stravu, ubytovanie a organizáciu podujatí u oboch partnerov a hodinový video dokument o živote, aktivitách, činnosti seniorov, ako aj samosprávach, v ktorých žijú. Vo štvrtok 26. 9. 2024 po slávnostnom zasadnutí mestského zastupiteľstva v poľskej Sieniawe zástupcovia obce Pečovská Nová Ves a mesta a gminy Sieniawa podpísali partnerskú dohodu a tak oficiálne začali s realizáciou projektu.

Tento projekt je v krátkom časovom horizonte ďalšou z konkrétnych aktivít obce a ukážkou toho ako je možno pomôcť jednotlivým spoločenským organizáciám pôsobiacim v Pečovskej Novej Vsi nad rámec dotácií, ktoré na ich činnosť obec poskytuje. Je pravdou, že čakať na to, že nám všetko spadne z neba, resp. že nám všetko dajú do ruky je jednoduchšie a bezstarostnejšie. Druhá cesta je trochu náročnejšia, ale schodná a častokrát podstatne výhodnejšia a atraktívnejšia. Nájdeme si výzvu, vymyslíme projekt na vlastné podmienky, napíšeme ho a v prípade jeho podpory ho

realizujeme. Obdobných výziev na podporu aktivít rôzneho druhu je v súčasnosti v ponuke viac ako dost. Uchádzať sa o zdroje na jednotlivé projekty môžu rôzne subjekty aj sami, pokiaľ spĺňajú podmienky výzvy, nemusia ísť cez obec. Aj tak sa dá rozširovať a skvalitňovať materiálová základňa organizácií, či prezentovať aktivity, ktorou sa organizácia zapodieva. Na druhej strane obec sama prioritne podporuje propagáciu mladej generácie, osobitne našich miestnych talentov na rôznych podujatiach.

Naposledy sme zorganizovali v piatok 20. septembra 2024 už druhý koncert mladých talentovaných umelcov ARCO Orchestra pri ZUŠ v Lipanoch pod večernou oblohou v parku pred obecným úradom, na ktorom sa v rodnej obci prezentovali miestni - mladý hudobník a tri speváčky. Akcia ako mnohé iné nebola tuctová, mala pridanú hodnotu a vo finále splnila viacero cieľov. Pomohla mladým talentom ekonomicky, dala im priestor právom prezentovať svoje schopnosti a umenie na verejnosti, v rodnej obci a v neposlednom rade bol koncert situovaný do parku pred obecným úradom, ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou a navyše pýchou našej obce. Historická, farebne nasvietená budova, sedenie publika v prítmí parku a do toho lahodné tóny svetových hitov rôzneho žánru v spleti svetiel, taký úžasný bol tohtoročný koncert. Podotýkame, že koncert podobne ako mnohé iné neboli financované z rozpočtu obce.

V čase prázdnin a dovoleniek, keď mnohí z nás si plnými dúškami užívali dni voľna pri vode sme aktívne pracovali na možnostiach čerpať nenávratné zdroje na investičné akcie obce. Do 12. augusta sme pripravili a podali deväť žiadostí o poskytnutie nenávratných finančných prostriedkov na nákup traktora s príslušenstvom na zimnú údržbu, na výstavbu kanalizácie s názvom „Rozšírenie verejného vodovodu a kanalizácie Pečovská Nová Ves, Rómska ul.“ v rozsahu SO 02 Rozšírenie verejnej kanalizácie - Stoka „A“ a Stoka „A1“, štyri samostatné projekty na sanáciu nelegálnych skládok s odpadom v lokalite ul. Rómskej, na modernizáciu miestnych komunikácií na ul. Mlynskej a Na Trubalovec, chodníkov na ul. Hlavnej, Ľutinskej, Na Dujave a Kostolnej a parkovísk na ul. Mlynskej v obci. Taktiež sme požiadali o poskytnutie nenávratných finančných

zdrojov na prípravné a projektové dokumentácie na sociálne nájomné bývanie v obci Pečovská Nová Ves a rozšírenie verejného vodovodu a kanalizácie v obci Pečovská Nová Ves. V prvej polovici mesiaca september sme podali ďalšie žiadosti na realizáciu projektov na exteriérovú environmentálnu expozíciu s názvom „Pohorie Čergov - jeho flóra a fauna“, ktorý by mal zatriktívniť okolie cyklochodníka v smere do Ľutiny a na výstavbu oplotenia cintorína v jeho zadnej časti smerom k materskej škole s názvom „Vegetačná stena v obci Pečovská Nová Ves“.

V druhej polovici mesiaca september sme podali projektové zámery na získanie zdrojov na financovanie projektov s názvom: „Obstaranie, rekonštrukcia, modernizácia a výstavba doplnkovej cyklistickej infraštruktúry v obci Pečovská Nová Ves“, ktorý sleduje výstavbu cyklopríslušenstva v obci a cyklochodníkoch v katastri obce, cykloelektrických nabíjačiek, kompresorov a defibrilátorov a bike pointov (cykloprístreškov), na financovanie projektu s názvom „Bezpečná obec Pečovská Nová Ves“, ktorý sleduje skvalitnenie a rozšírenie ďalšej etapy kamerového systému v obci do zón, ktoré nie sú pokryté kamerami, resp. sú exponované a vyžadujú si našu zvýšenú pozornosť. Podobne sme podali projektový záměr na obnovu historickej budovy obecného úradu a parku pred ním s názvom „Obnova a zvýšenie odolnosti pamiatkovo chránenej budovy Obecného úradu v Pečovskej Novej Vsi na ul. Hlavnej 64/33 s príslušenstvom“ v rozsahu stavebných objektov SO-01 Obnova pamiatkovo chránenej budovy obecného úradu, SO-02 Bezbariérovosť budovy, SO-03 Prvky elektromobility a SO-04 Vodozadržné opatrenia.

Trvalo venujeme vysokú pozornosť opatreniam ochrany obce pred povodňami. Po viac ako roku a pol opakovaných žiadostí a intervencií sme sa v septembri dočkali toho, že správca toku potoka Ľutinka začal so sprietočňovaním potoka odstraňovaním nánosov štrkov a naplavenín z toku a hlavne s realizáciou protipovodňových opatrení v časti medzi mostami na ceste I/68 a miestnej komunikácii na ul. Na Trubalovec. Veríme, že vykonané opatrenia prinesú sledovaný cieľ.

Vzhľadom k tomu, že vlastník pozemku pod futbalovým ihriskom v obci aktívne

ponúka na predaj pozemok, ktorý má obec dlhodobu prenajatý na prevádzku futbalového ihriska, poslanci obecného zastupiteľstva schválili zámer výstavby futbalového ihriska s príslušenstvom v lokalite Roveň v Pečovskej Novej Vsi s cieľom po získaní stavebného povolenia na jeho výstavbu uchádzať sa o zdroje na jeho realizáciu z eurofondov.

Dôležitým dátumom v histórii obce je 11. september 2024, kedy po necelých dvoch rokoch príprav sa poslanci obecného zastupiteľstva uzniesli na Všeobecne záväznom nariadení obce Pečovská Nová Ves č. 4/2024, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Zmien a doplnkov č. 2 Územného plánu obce Pečovská Nová Ves. Detaily schváleného dokumentu vám prinášame v samostatnom príspevku.

V oblasti kultúry máme za sebou úspešný 26. ročník Pečovskonovoveského remeselného jarmoku, ktorý sa tešil značnému záujmu návštevníkov nielen z obce, ale aj zo širšieho okolia. Ako vždy k jeho vysokej úrovni prispela vysoká účasť predajcov, prioritne s tematikou remesiel, množstvo jarmočných atrakcií, prezentácia regionálnych jedál, bohatá gastro ponuka a kvalitný kultúrny program. Ťahákom tohto ročného jarmoku bolo vystúpenie hudobnej skupiny DESmod, ktoré prilákalo do obce tisíce divákov, ktorí svojimi motorovými vozidlami zapratali takmer celú obec. Už teraz sa všetci tešíme na budúročný jarmok, ktorý sa bude konať v sobotu 23. augusta 2025.

Toto je krátky prierez diania za uplynulé tri mesiace v Pečovskej Novej Vsi.

Už teraz sa tešíme a všetkých vás srdečne pozývame na októbrovú akadémiu pre seniorov v rámci „Mesiaca úcty k starším“ dňa 27. 10. 2024, príchodu Mikuláša 5. decembra a v sobotu 14. decembra na vianočné trhy spojené s obecnou zabíjačkou, ktorú sme si z objektívnych dôvodov v plánovanom čase nemohli dopriať.

Ďakujeme všetkým, ktorí nás podporujete, pomáhate nám pri naplňovaní spoločných cieľov.

PhDr. Jaroslav Dujava
starosta obce

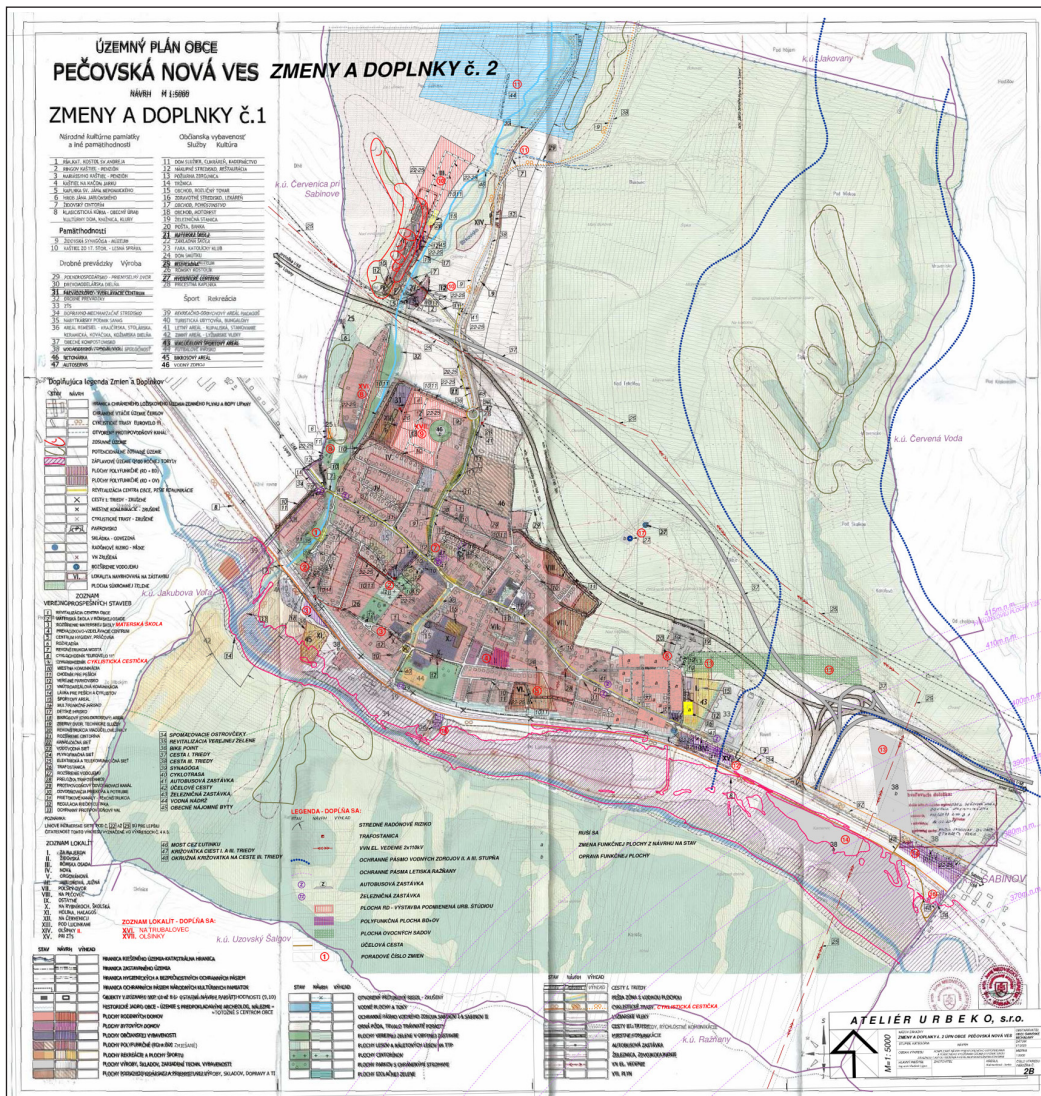
Územný plán obce Pečovská Nová Ves

Zmeny a doplnky č. 2

Jedným z najdôležitejších strategických dokumentov obce je Územný plán obce. Obec Pečovská Nová Ves má svoj prvý územný plán z roku 2008. Ten bol aktualizovaný Zmenami a doplnkami č. 1 v roku 2017. Nakoľko sa aj tento dokument po rokoch ukázal ako prekonaný a nezodpovedal sledovaným zámerom obce do ďalšieho obdobia, poslanci obecného zastupiteľstva v novembri 2022 schválili zámer komplexnej aktualizácie územného plánu obce v rozsahu jeho Zmien a doplnkov č. 2. Aj keď sme si všetci priali a verili, že tento proces zvládneme do pol roka, skutočnosť bola iná. Príprava dokumentu bola náročná, proces posudzovania dotknutými subjektmi komplikovaný a zdĺhavý, ale svojim výsledkom značne potešujúci. Výsledkom bolo uznesenie obecného zastupiteľstva obce Pečovská Nová Ves dňa 11. septembra 2024, ktorým sa poslanci obecného zastupiteľstva uzniesli na Všeobecne záväznom nariadení obce Pečovská Nová Ves č. 4/2024, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Zmien a doplnkov č. 2 Územného plánu obce Pečovská Nová Ves. Čo nám Zmeny a doplnky č.2 Územného plánu obce Pečov-

ská Nová Ves priniesli? Asi najväčším prínosom je zmena - posun preložky cesty I/68 (pozn. - nazývanej aj obchvat obce) vzdušnou čiarou minimálne o 500 m vzdušnou čiarou od obytnej zóny smerom k lokalite Bukovec, t.j. pôvodné trasovanie okolo zberného dvora ponad IBV ul. Za Majerom, popred vodojem pri Hliníku, cez Miňoš, Malú jaruhu, nad hospodárskym dvorom spoločnosti Mosupo s.r.o., popred studňu pri Veľkej jaruhe sa mení takto: preložka pokračuje od zjazdu do obce Pečovská Nová Ves od Sabinova vpravo ponad Hliník, za vodojemom pri Hliníku, za Veľkou jaruhou. Ďalšie trasovanie smerom na Červenicu pri Sabinove je pôvodné. Zmenou trasovania sa obci otvárajú nové možnosti rozvoja a využívania územia. Ďalšími zmenami sú napríklad kruhová križovatka na ceste III/3183 s plánovanou výstavbou miestnej komunikácie prepájajúcou ul. Ľutinskú s ul. Kvetnou, druhý vstup do osady na ul. Rómskej - výstavba mosta z cesty III/3183 v lokalite Bukovec s dobudovaním miestnej komunikácie až do osady, výstavba lávky pre peších cez potok Ľutinka na ul. Za Ľutinkou, výstavba chodníka - prepojenie ul. Hlavnej s obcou Červenica pri Sabinove po pravej strane, výstavba novej ulice okolo cintorína,

výstavba novej materskej školy, zrušenie stavebných uzáverov do vzdialenosti 50 m od cintorína, výstavba bike pointu pri cyklochodníku EuroVelo 11, zmena využitia územia v okolí cyklochodníka EuroVelo 11 vpravo v smere do Sabinova na hranici katastra s mestom Sabinov, za železničnou traťou pri chatových domoch z poľnohospodárskeho účelu na občiansku vybavenosť a taktiež zmena využitia územia na hranici katastra s mestom Sabinov medzi cestou I/68 a železničnou traťou z poľnohospodárskeho účelu na občiansku vybavenosť a mnohé iné, ktoré si nájdete a dočítate sa o nich na webovej stránke obce v časti strategické dokumenty. Podstatne sa rozšíril zoznam verejnoprospešných stavieb a prijaté boli regulatívy pre výstavbu v obci. Veríme, že prijaté zmeny prispievajú k ďalšiemu rozvoju obce a jej napredovaniu.

Do školského roka 2024/2025 tou pravou nohou... ... i s úsmevom, energiou, chcením a odhodlaním!

Vážení čitatelia, milí Pečovskonovovešťania!

V krajine slnečného sentimentu, kde sa voda sypala a piesok lial, tam niekde ostali krásne spomienky na osem týždňov letných prázdnin, počas ktorých sme oddýchlí a čerpali novú energiu. Škola je živá jednotka, preto sme oddychovali aktívne a svojou čiastkou sme prispeli aj pri letných akciách v spolupráci s obcou. Pri organizácii Pečovskonovoveského jarmoku sme nesmeli chýbať a aj keď nám počasie tento rok veľmi neprialo, dúfame, že sme pripravenými aktivitami aspoň trochu potešili návštevníkov. Veríme, že aj v tomto roku nás čaká ešte veľa úspešnej

spolupráce pri podobných podujatiach, pretože máme čo ukázať a sme pevne presvedčení o tom, že aj to je cesta, ktorou u našich žiakov rozvíjame ich zručnosti v rámci fungovania rozličných záujmových útvarov v Centre voľného času pri ZŠ. Tešíme sa, že môžeme ukázať talent, šikovnosť a odprezentovať prácu našich pedagógov a žiakov a prispieť svojou troškou k dobrej atmosfére, ktorá v Pečovskej Novej Vsi na týchto akciách nikdy nechýba.

Letné týždne nás nabili energiou a tú sme začali zúročovať hneď začiatkom septembra, pretože do školského roka sme vkročili už 2. septembra! Svätá omša nás obohatila a po požehnaní učiteľov a žiakov sme sa vybrali začať tento rok už tradične k amfiteátru za školou. Slávnostné otvorenie pani riaditeľkou Katarínou Sačkovou prinieslo slová plné nádeje, povzbudenie a želania pre všetkých. Nemenej priani pre nás vyslovil i pán starosta Jaroslav Dujava. Veríme, že sa ich želania i priania vyplnia!

V tomto roku prah školy prekročí 440 žiakov a prah našej MŠ 122 detí. Rodičia a žiaci mali už počas prvého septembrového týždňa možnosť vybrať si spomedzi 20 fungujúcich záujmových útvarov, v ktorých môžu mať i veľkú rozvíjať športové, kulinárske či manuálne zručnosti, ale i podporiť nadobúdanie a upevňovanie vedomostí z matematiky a slovenského jazyka najmä pre našich deviatakov, ktorých čaká prvá náročnejšia skúška v podobe marcového Testovania 9.

Počas prvých septembrových dní sme stihli už prakticky vyskúšať svoje teoretické znalosti z pobytu a pohybu v prírode, otestovať podávanie prvej pomoci i založenie a zlikvidovanie ohňa. Dávame na známosť, že vieme, ako

sa správať v prírode, poznáme pravidlá cestnej premávky a aj keby sme sa náhodou stratili, vieme správne zareagovať a nájsť cestu domov. Dúfame, že tieto poznatky nebudeme musieť nikdy využiť priamo v realite, ale je lepšie byť pripravení ako ostať prekvapení. U mnohých z našich žiakov bolo vidieť nadšenie a bojovnosť pri riešení pripravených situácií na stanovištiach a my sa tešíme, že sme mohli naživo sledovať ako v každej zo situácií nakoniec vyhrala spolupráca a vzájomná podpora.

Septembrové slniečko vycerilo zúbky a babie leto nás potešilo prítomnosťou aj v začiatkoch školského roka. Tie síce bývajú ťažké, ale spoločne a s úsmevom ide všetko ľahšie. Tak sme to poňali aj my! V každej z tried panuje krásna jesenná výzdoba, prvé výtvary z výtvarnej výchovy zdobiace chodby i nástenky školy, spievajúce kolektívy na hudobnej i prvé zapísané strany v zošitoch z písania a u starších žiakov točiacie sa mozgové závitky plné nových vedomostí, ktoré naše hlavičky-makovičky hravo zvládajú. Vzdelávanie však nie

je v našom prípade iba o sedení v laviciach, preto aj v tomto roku začíname s exkurziami a aktivitami už od septembra. Naši prvostupňari vystupovali za kultúrou do Spišského divadla, žiaci 2. stupňa

stihli už navštíviť Ústavný súd v Košiciach i zúčastniť sa na Európskej noci vedy. Sme srdcom Európy, a preto sme i Európsky deň jazykov oslávili rozličnými jazykovými aktivitami v anglickom, talianskom, ruskom, nemeckom jazyku. Súčasťou tohto dňa bola i prednáška nášho bývalého absolventa, Michala Pigulu, ktorý žiakom dovolil nahliadnuť do svojho súkromia a porozprával o živote v zahraničí i možnostiach, ktoré dosiahol vďaka pracovitosti a štúdiu anglického jazyka. Tento aktívny deň sa niesol v duchu motta „Jazykmi za mier“ a my veríme, že možno sme v niektorých žiakoch zažali iskru lásky k niektorému z prezentovaných európskych jazykov. Ktovie, možno nám bude o pár rokov prednášať práve niekto z nich.

562 ľudských bytostí, ktoré sú súčasťou a srdcom našej ZŠ s MŠ, je pre nás obrovským záväzkom a práve ony sú zmyslom celej našej práce. Sú dôvodom, pre ktorý nebudeme poľavovať a spoločnými silami sa budeme snažiť aj naďalej vzdelávať, vychovávať, organizovať a budovať bezpečné prostredie plné dobrej energie, priateľstiev a ľudskosti.

Pečovskonovoveský remeselný jarmok

Obec Pečovská Nová Ves aj tento rok v dňoch 16. a 17. augusta 2024 zorganizovala už 26. ročník Pečovskonovoveského remeselného jarmoku. Táto spoločenská akcia roka v našej obci aj tentokrát ponúkla všetkým návštevníkom bohatú nádielku ľudových remesiel, predajných stánkov, regionálnych jedál a pochutín, jarmočných atrakcií, prehliadku skupiny historického šermu, ľudového umenia a kultúry - tanca a spevu, ale aj iný bohatý kultúrny program.

Jarmok sa už tradične začal v piatok galavečerom, v ktorom vystúpila hudobná skupina Ludo Kuruc Band s koncertom hitov Karola Duchoňa. Súčasťou večera bolo odovzdanie Ceny starostu obce Pečovská Nová Ves p. Márii Bečavrovej a ďakovných listov p. Anne Grambličkovej, p. Márii Strakovovej a p. Ladislavovi Červeňákovi občanom obce, ktorí sa svojou prácou a príkladným spôsobom života prispeli o rozvoj obce Pečovská Nová Ves a šírenie jej dobrého mena.

V sobotu sa program začal už tradične ďakovnou sv. omšou vo farskom kostole sv. Ondreja.

Potom slávnostný sprievod sprevádzaný hudbou a spevom prešiel jarmočným priestorom k miestnemu amfiteátru, kde starosta obce jarmok oficiálne otvoril. Po otvorení prišla na rad s ukážkami historických hier skupina historického šermu Cohors z Prešova.

Tradičný charakter remeselného jarmoku, ktorý sa snažíme udržať, bol plný ukážok remeselnej výroby,

tradičných miestnych, ale aj regionálnych jedál, ktoré pripravujú ženy z Únie žien Slovenska v Babinej kuchni. Presne napoludnie bola pripravená detská párty s ujom Ľubom a množstvom animačných aktivít pre deti v rámci tvorivých dielní, ktoré pripravili učiteľky miestnej základnej školy a komunitné centrum. Veselú náladu trocha narušil dážď, ktorý túto zábavu predčasne ukončil.

Našťastie v poobedňajších hodinách, kedy sa predstavili miestne a regionálne folklórne skupiny sa dážď umúdril a tak nič nebránilo tomu, aby program pokračoval prehliadkou vystúpenia FSS Jablonka, FS Jablonečka, DFS Jablučko. Prvýkrát k nám na jarmok zavítala dievčenská spevácka skupina Hariška z Krásnej Lúky.

O 17-tej hodine program pokračoval hlavným ťahákom jarmoku a to koncertom jednej z najpopulárnejších a najžiadanejších hudobných skupín na Slovensku, skupiny DESmod z Nitry. Vystúpenie DESmodu so spevákom Kulym sa tešil bohatej účasti nielen domácich, ale aj návštevníkov zo širokého okolia.

Po koncerte prišla na rad bohatá tombola, v ktorej bolo rozdanych vyše 80 hodnotných cien, za ktoré ďakujeme štedrým sponzorom.

O 20-tej hodine si prišli na svoje milovníci rocku, pre ktorých sme pripravili koncert rockovej hudobnej skupiny KABÁT Revival.sk.

Záver podujatia už tradične patril jarmočnej diskotéke s nestárnucim a všetkým veľmi dobre známym DJ Piťom. Ten zabával ľudí do skorých ranných nedeľných hodín. Obrazový prierez jarmokom Vám prinášame aj na titulnej strane spravodajcu.

Veríme, že výberom kultúrneho programu sme vyhoveli rôznym generáciám. Pri jeho príprave sa vedenie obce snaží rôznymi žánrami uspokojiť každú nielen vekovú, ale aj záujmovú kategóriu.

Naša veľká vďaka patrí všetkým sponzorom a tým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom prispeli o zdarný priebeh celej akcie, ktorá je z roka na rok atraktívnejšou, kvalitnejšou a preto láka do našej obce tisíce ľudí zo širokého okolia.

Už teraz sa tešíme a aktívne pracujeme na príprave 27. ročníka nášho vrcholového obecného kultúrno-spoločenského podujatia, ktorý sa bude konať v dňoch 22. a 23. 8. 2025. Jedným z jeho ťahákov by malo byť vystúpenie hudobnej skupiny Turbo z Plzne v sobotu večer, ktorú máme na túto udalosť zazmluvnenú už viacero rokov vopred.

Október - mesiac úcty k starším

Tak ako končí leto a začína jeseň, tak prichádza aj staroba. Pomaly, nenápadne, nedá sa jej vyhnúť. Človek sa ocitá v jeseni života a spomína na minulosť.

Starnutie je zákonitý, nezvratný a prirodzený proces. Mesiac október sa nesie v duchu úcty k našim starým rodičom, susedom, priateľom aj známym, preto by mal byť pre nás všetkých pripomienkou, že si treba uctiť starších ľudí v našom okolí. V decembri 1990 bol mesiac október vyhlásený Valným zhromaždením OSN

Niekedy netreba veľa, len podať ruku.

za „Mesiac úcty k starším“ a 1. október za „Medzinárodný deň starších ľudí.“ Úcta k starším ľuďom by mala byť stárou a prirodzenou súčasťou nášho života...

Milí seniori,

pri príležitosti Mesiacu úcty k starším vám chceme po-priať pokoj, zdravie, lásku... Ďakujeme za všetky životné múdrosti, ktoré ste získali vaším životom a naďalej ich odovzdávate mladším generáciám.

Starosta obce Vás srdečne pozýva na milé spoločenské stretnutie s Vami v priestoroch kultúrno- spoločenskej sály OcÚ dňa 27. 10. 2024, kde si budete môcť pozrieť aj výstavu úrody miestnych pestovateľov spojenú s ochutnávkou jablčkových špecialít.

Zo života ZO JDS v Pečovskej Novej Vsi

Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska v Pečovskej Novej Vsi má 66 členov. Naši členovia sa zapájali do rôznych aktivít organizovaných na miestnej a okresnej úrovni.

V zimných mesiacoch sme dvakrát navštívili Národné divadlo v Košiciach. Započúvali sme sa do krásnych skladieb E. Kalmana v príbehoch operiet „Grófka Marica“ a „Vojvodkyňa z Chicaga“.

S dobrou náladou a úsmevom na perách sme sa vracali z divadelného predstavenia „Detektor lží“ v Divadle A. Duchnoviča v Prešove.

V DJZ v Prešove sme si pozreli divadelné predstavenie o ťažkom živote baníkov - „Na baňu klopajú“.

V Botanickej záhrade v Košiciach sa naše členky pokochali na krásnych kvetoch a výstave živých motýľov. Spoznávali sme naše blízke okolie, ale aj rôzne ďalšie oblasti nášho Slovenska.

Upútalo nás zaujímavé rozprávanie p. farára ThLic. Donáta Čarnogurského, múzeum a kostol vo Vyšnom Slavkove. Navštívili sme kaštieľ v Betliari, banícke múzeum v Rožňave, Važeckú jaskyňu, skanzen v Pribyline, krásny

kaštieľ v Liptovskom Hrádku a pamiatky mesta Trebišov.

Spolu so ZO Únie žien Slovenska sme navštívili Opáľové bane v Červenici pri Prešove.

Na svoje zdravie myslíme celoročne. Každý pondelok sa stretávame v ZŠ v telocvični na pravidelnom cvičení. Niekoľkokrát sme navštívili AQUAPARK v Lipanoch.

Svoje športové schopnosti sme využili na športových hrách organizovaných Okresnou organizáciou JDS Sabinov, ktoré sa konali v Ostrovanoch. Ďalšou zaujímavou športovou akciou bola súťaž v severskej chôdzi s paličkami „Bakuľarska špacírka“, kde sme si zmerali sily s ostatnými družstvami okresu.

23 členov našej organizácie sa zúčastnilo 7-dňového rekreačno-liečebného pobytu v Hokovciach pri Dudinciach.

Okresného kola v prednese poézie a prózy v Jakubovej Voli sa zúčastnila p. Blanka Baňasová, ktorá obsadila 1. miesto a Mgr. Gabriela Leššová 3. miesto.

Naša organizácia úzko spolupracuje so ZO Únie žien Slovenska, nakoľko sme mnohé jej členkami a tak príprava niektorých akcií je spoločná.

Darí sa nám naplňovať cieľ, aby aj staroba prinášala do nášho života šťastie a radosť.

Je potrebné dať význam svojmu životu, dať zmysel každému dňu, aby sme mohli dôstojne žiť a tešiť sa z rokov, ktoré nám život ešte dopraje.

**ZO JDS Pečovská
Nová Ves
Bc. Mária Bečaverová**

Zmeny v stavebnej legislatíve od 1. apríla 2024 - UPOZORNENIE

Čierne stavby je možné po novom zlegalizovať, pričom je nutné splniť zákonom stanovené podmienky.

Od 1. apríla vstúpila do platnosti novela zákona č. 50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, ktorá umožňuje preskúmanie spôsobilosti stavby na užívanie. Konanie sa môže začať len na žiadosť vlastníka nepovolenej stavby. Týka sa to stavieb, ktoré boli postavené na pozemku vlastníka. Nepovolené stavby avšak nemožno legalizovať v ochranných pásmach, či na cudzích pozemkoch.

Preskúmanie spôsobilosti stavby na užívanie je možné u stavieb ktoré, boli postavené do 1. apríla tohto roka, teda kým nevstúpila novela do platnosti.

Uvádzame vybrané dôležité paragrafy z novelizovaného stavebného zákona:

§ 140d

Preskúmanie spôsobilosti stavby na užívanie

(1) Stavebný úrad na žiadosť vlastníka stavby preskúma spôsobilosť stavby na užívanie, ak ide o stavbu zhotovenú a užívanú bez povolenia stavebného úradu alebo v rozpore s ním od 1. januára 1990 do 31. marca 2024 a vlastník stavby preukáže, že:

a) stavba svojím stavebnotechnickým stavom a vybavením zodpovedá základným požiadavkám na stavby a účelu, na ktorý ju vlastník nepretržite bez nedostatkov užíva, a stavebný úrad v konaní zistí, že stavba neohrozuje život,

b) je vlastníkom pozemku alebo má iné právo k pozemku a došlo k usporiadaniu pozemku podľa osobitných predpisov,

c) stavba nebola postavená v rozpore so záväznými regulatívmi funkčného využívania územia podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie alebo záujmami chránenými podľa osobitných zákonov¹⁵ⁱ účinných v čase zhotovenia alebo v čase preskúmania podľa toho, ktorá skutočnosť je pre vlastníka priaznivejšia,

d) stavba sa nenachádza pod elektrickým vedením alebo v jeho ochrannom pásme, alebo v inundačnom území, alebo v ochrannom pásme, alebo bezpečnostnom pásme plynárenského zariadenia, alebo že prevádzkovateľ dopravnej infraštruktúry alebo technickej infraštruktúry, v ktorej ochrannom pásme alebo bezpečnostnom pásme sa stavba nachádza, s jej umiestnením v ochrannom pásme alebo bezpečnostnom pásme súhlasí,

e) ku stavbe je vypracovaná dokumentácia skutkového stavu existujúcej stavby na účely kolaudácie, ak si vypracovanie takejto dokumentácie stavebný úrad vyžiada.

(2) Ak sa stavba nachádza v priestorovo separovanej lokalite, ktorá vytvára koncentrovanú a generačne reprodukovateľnú chudobu, podmienky podľa odseku 1 sa neuplatnia a stavebný úrad na žiadosť vlastníka stavby zhotovenej a užívanéj bez povolenia stavebného úradu alebo v rozpore s ním od 1. januára 1990 do 31. marca 2024 preskúma spôsobilosť stavby na užívanie, ak vlastník preukáže, že:

a) je vlastníkom pozemku alebo má iné právo k pozemku a došlo k usporiadaniu pozemku podľa osobitných predpisov,

b) stavbu používa na bývanie pre vlastnú potrebu a potrebu členov svojej rodiny,

c) na základe obhliadky vykonanej stavebným úradom, stavba neohrozuje život a stavba sa nenachádza pod elektrickým vedením alebo v jeho ochrannom pásme, alebo v ochrannom pásme, alebo bezpečnostnom pásme plynárenského zariadenia, alebo že prevádzkovateľ dopravnej infraštruktúry alebo technickej infraštruktúry, v ktorej ochrannom pásme alebo bezpečnostnom pásme sa stavba nachádza, s jej umiestnením v ochrannom pásme alebo bezpečnostnom pásme súhlasí.

(3) Vlastník stavby môže podať žiadosť o preskúmanie spôsobilosti stavby na užívanie podľa odsekov 1 a 2 do 31. marca 2029. Žiadosť o preskúmanie nie je možné podať, ak sa začalo konanie o odstránení stavby podľa § 88a.

(4) Prílohou žiadosti o preskúmanie spôsobilosti stavby na užívanie je dokumentácia potvrdzujúca skutočnosti podľa odseku 1 alebo odseku 2 vrátane záväzných stanovísk dotknutých orgánov. Stavebný úrad môže určiť, že pre posúdenie spôsobilosti stavby na užívanie postačuje dokumentácia stavby v rozsahu § 104 ods. 2.

(5) Ak vlastník stavby preukáže splnenie podmienok podľa odseku 1 alebo odseku 2, stavebný úrad vydá rozhodnutie, ktorým potvrdí spôsobilosť stavby na užívanie. Na konanie o preskúmaní spôsobilosti stavby na užívanie sa primerane vzťahujú ustanovenia o kolaudácii stavieb. Rozhodnutie o spôsobilosti stavby na užívanie má účinky kolaudačného rozhodnutia.

Zmena sa dotkla aj čiernych stavieb postavených do 31. 12. 1989 !!!

Rozlišuje sa:

1/ legalizácia stavieb postavených do 1976

2/ legalizácia stavieb postavených od 1976 do 1989

(3) Stavby postavené pred 1. októbrom 1976 sa dňom 1. apríla 2024 považujú za stavby postavené v súlade s platnými predpismi.

Stavby postavené od 1. októbra 1976 do 31. decembra 1989 sa dňom 1. apríla 2024 považujú za stavby postavené v súlade s týmto zákonom, ak sa nepretržite využívajú na svoj účel a vlastník stavby je k tomuto dňu vlastníkom pozemku alebo má iné právo k pozemku, na ktorom je takáto stavba postavená.

V tejto súvislosti, sa zároveň menil aj Zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností - § 46 sa dopĺňa odsekom 10:

„(10) Pri zápise stavby alebo podzemnej stavby do katastra, ktorá bola postavená od 1. októbra 1976 do 31. decembra 1989, sa predkladá oznámenie obce, kedy bola stavba postavená, na aký účel bola nepretržite užívaná, aké súpisné číslo jej bolo určené a kto bol jej stavebníkom, spolu s verejnou listinou alebo inou listinou preukazujúcou, že stavebník mal ku dňu 1. apríla 2024 vlastnické právo k pozemku alebo iné právo k pozemku pod stavbou; 16a) ako vlastník stavby sa zapíše osoba uvedená v oznámení obce ako stavebník.“

To znamená, že podľa tohto ustanovenia už nie je potrebné nelegálnu stavbu dodatočne povoliť a skolaudovať a tak ich dať zapísať do katastra nehnuteľnosti. Výrazne to zjednoduší proces legalizácie stavby a odbremeni vlastníka stavby.

NAŠI JUBILANTI

Karol Semančík

Narodil sa 22. 7. 1934 v obci Pečovská Nová Ves v rodine miestneho kováča, otca Jozefa Semančíka a matky Apolónie Semančíkovej, rod. Kubekovej.

Životné pomery v rodine boli veľmi skromné, pochádzal zo 7 súrodencov.

V roku 1948 mu náhle zomrel otec na mozgovú príhodu, mal len 48 rokov a rodina zostala bez príjmu. Preto spolu s najstarším bratom Vojtechom a matkou boli nútení pokračovať v otcovom remesle, kováčskej dielni, aby zabezpečili príjem v rodine.

Po skončení meštianskej školy v Sabinove v roku 1950, pokračoval v štúdiu na odbornom učilišti v Prahe, ČKD Sokolov, ktoré ukončil v roku 1953 a v tom istom roku sa zamestnal v Zdravotníckych opravovniach v Košiciach.

1. októbra 1954 nastúpil na vojenskú základnú službu, ženijný útvar, pevnosť Komárno.

Po skončení vojenskej služby v roku 1957 začal pracovať na Okresnej vodohospodárskej správe v Prešove a v Strojstave Prešov.

Počas zamestnania pokračoval vo večernom štúdiu na Strednej priemyselnej škole strojníckej v Prešove, ktorú ukončil v roku 1965 maturitou.

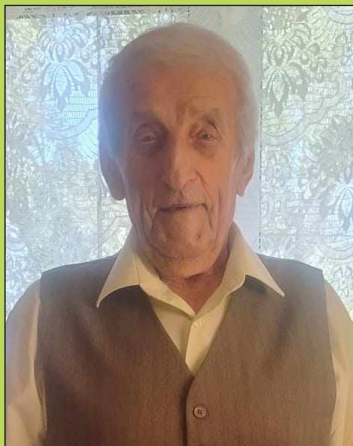
V roku 1972 začal pracovať v závode ZŤS Sabinov, technologická príprava výroby, až do roku 1992, kedy musel ako 58 ročný odísť do predčasného dôchodku z dôvodu choroby a vážneho zdravotného postihnutia.

S manželkou Magdalénou sa zosobášili 24. 8. 1968, spolu vychovali 2 deti, Ondreja a Annu a vnúčatá Richarda a Karolínu, v spoločnosti ktorých si užíva zaslúžený dôchodok.

Jozef Sopčák

sa narodil v Červenici pri Sabinove dňa 30. 8. 1934 ako 4 dieťa svojich rodičov. Pochádzal zo šiestich súrodencov.

Jeho detstvo nebolo bezstarostné. Zažil biedu, hlad a ťažkú prácu. Na obdobie 2. svetovej vojny často spomína. Prežil obdobie strachu a schovávanie sa. Bol svedkom

deportácie židovských kamarátov s rodinami. Tesárske remeslo, ktoré zdedil po svojom otcovi ho sprevádzalo po celý život. Jeho šikovnosť a pracovitosť je známa nielen v našej obci, ale aj za jej hranicami. Počas obdobia keď pracoval v pozemných stavbách mu bolo umožnené pracovať na ropovode Orenburg.

V roku 1959 sa oženil sa s Katarínou, s ktorou vychovali dcéru a 3 synov. Ani choroba, ktorá ho zastihla v 50. roku života ho nezlomila a stále sa snažil byť aktívnym človekom. Jeho život bez manželky nie je pre neho ľahký, ale všetky voľné chvíle trávi pri lúštení krížoviek, sudoku, pozeraním dokumentov a športu.

Aj napriek vysokému veku má veľmi dobrú pamäť, čím je pre celú rodinu takou živou kronikou.

Zuzana Zakuťanská

Jubilantka pani Zuzana Zakuťanská, rod. Kolodžejová sa narodila 17. 9. 1934, v Giraltovcich, v rodine deputátnika. Mala 11 súrodencov. Ako 6 ročná ostala sirotou so 6-timi súrodencami. Neskôr sa otec oženil s druhou manželkou, s ktorou mal ďalšie 4 deti. Všetci vyrastali v obci Remeniny. Ako 12 ročná sa so svojimi súrodencami odsťahovala do Košíc. Na starosť si ju zobrala jej staršia sestra. Svoju mladosť prežila v Košiciach, kde sa zoznámila so svojim manželom Ladislavom Zakuťanským, vojakom z povolania, s ktorým sa v roku 1955 zosobášila. Mala 4 deti - Darinu, Gabrielu, Milana a Igora. Dnes z týchto detí žije len dcéra Gabriela. Väčšinu svojho života pracovala ako vedúca obchodu. V roku 1962 sa spolu s manželom a dvoma deťmi presťahovala do Pečovskej Novej Vsi. V roku 2003 ju manžel navždy opustil

a ostala vdovou. Ich rodina sa rozrástla o 6 vnúčat. Teraz sa teší okrem vnúčat aj z 11-tich pravnúčat. Po odchode do dôchodku sa venovala svojim vnúčatám a hlavne záhradke, v ktorej dokázala pracovať dlho do večera. Medzi jej koničky okrem záhradky, patrili aj ručné práce

a včelárstvo. Svoju 90-tku prežíva s podlomeným zdravím s podporou svojej rodiny.

Do ďalších rokov želáme našim jubilanom pevné zdravie a ešte veľa šťastných dní v kruhu svojich najbližších.

V Pečovskej Novej Vsi máme supermarket

COOP Jednota Prešov, spotrebné družstvo otvorila 4. 10. 2024 už v poradí 29. supermarket. V tomto supermarkete sa zväčšila predajná plocha z pôvodných 177 m² na 344 m² a skladová plocha z 109 m² na 218 m².

Celé prízemie budovy prešlo zmenou vnútornej dispozície a to zastavaním terasy, presunutím skladu a šatne krajčírskych dielne do skladu kotolne a posunutím priestoru kaderníctva na priečelie budovy. V tejto nehnuteľnosti sa okrem supermarketu nachádzajú ďalšie prevádzky (reštaurácia, odevná spoločnosť, kaderníctvo).

Supermarket bol vybavený novým obchodným, chladiacim ako aj mraziacim zariadením. Celé chladenie predajne je napojené na chladiacu technológiu Daikin. V strope sú umiestnené LED panely, zabezpečovací a kamerový systém a klimatizačné jednotky. Vytvorili sa nové pracovné podmienky aj pre zamestnancov tejto predajne. Na prízemí boli vymenené všetky vnútorné inštalácie (voda, splaškový a dažďový kanál, elektroinštalácia, ÚK a kotly). Na tejto prevádzke sa počíta aj s prípravou na predaj mäsa, ako aj výpekom pekárenských produktov, takisto je predajňa vybavená aj automatom na výkup PET a CAN obalov.

Okrem interiéru boli urobené aj nové prípojky plynu, vody a odvodu dažďovej vody. Celý objekt bol zateplený, urobila sa nová fasáda, nová strecha ako aj bezbariérová rampa a nové vstupné schodište. Okrem plánovanej rekonštrukcie

priestorov na prízemí boli v nájomných priestoroch tiež vyhovené všetky toalety, rozvody vody, kanalizácie a ústredného vykurovania. Taktiež bolo opravené aj schodište do reštaurácie a v reštaurácii urobené kazetové stropy.

Predpokladané investičné náklady vrátane prenajatých priestorov sú cca v hodnote 950 000,- €, v tom sú zahrnuté aj náklady na zariadenie vo výške 150 000,- €. Na realizácii Supermarketu v obci Pečovská Nová Ves sa podieľali firmy Jobuto, MBKM, Pegas, Ays a celú rekonštrukciu naprojektoval Ing. Kesler.

Predajňa Supermarketu poskytuje široký sortiment tovarov s dôrazom na čerstvé potraviny. Tovary tzv. kategórie 4 Fresh už sú označené výlučne elektronickými cenovkami, čo výrazne zjednoduší prácu personálu, ako aj zabezpečí správnu informovanosť zákazníka.

Nový supermarket bude pre zákazníkov otvorený od pondelka do piatka v čase od 6.00 hod. do 18.00 hod. Predajňa bude otvorená aj cez víkend, a to v sobotu od 6.00 hod. do 12.00 hod a v nedeľu od 7.30 hod. do 12.00 hod. O spokojnosť zákazníka sa bude starať deväťčlenný kolektív pod vedením pani vedúcej Cecílie Želinskej.

VÝZVA NA ZAPLATENIE DANÍ A POPLATKOV

Obec Pečovská Nová Ves ako správca dane z nehnuteľností, dane za psa, poplatku za komunálny a drobný stavebný odpad, týmto upozorňuje občanov - daňovníkov na zaplatenie nedoplatkov daní a poplatkov. V zmysle zákona č. 582/2004 Zb. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov a VZN č. 3/2023 bola daň z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad splatná do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Touto cestou vyzývame všetkých da-

ňovníkov a poplatníkov, ktorí doposiaľ daň a poplatok na rok 2024 a predchádzajúce roky neuhradili, aby si túto povinnosť splnili v čo najkratšom termíne, zaplatením v pokladni OcÚ alebo na účet obce. Evidovaným neplatičom bude v najbližších dňoch doručená výzva na zaplatenie týchto nedoplatkov.

Veríme, že si svoju daňovú a poplatkovú povinnosť splníte a tým sa vyhnete prípadným sankciám z omeškania.

Spomienka na učiteľov Jozefa a Martu Černotovcov

Spracoval Ondrej Matisovský a doc. PhDr. Marta Černotová, CSc.

Jozef a Marta Černotovci pôsobili v Pečovskej Novej Vsi od roku 1950 do roku 1958. Viac o týchto učiteľských osobnostiach sa dozvedáme od ich dcéry, pani doc. PhDr. Marty Černotovej (*1948).

Jozef Černota sa narodil 9. 3. 1913 v Liptovskej Mare v učiteľskej rodine. Zomrel v roku 1993 v Prešove. Vyštudoval na Učiteľskom ústave v Spišskej Kapitule. Štúdium učiteľstva však bolo len dôsledkom nezamestnanosti za prvej Československej republiky. Aj keď mal tri výučné listy – stolár, zámočník a „mašinfírer“, nedokázal sa vhodne zamestnať. Po vyštudovaní za učiteľa dostal umiestenku do Trebišova, kde sa zoznámil s učiteľkou Martou Staviščákovou, s ktorou sa zosobášil. V Trebišove (resp. Michalovciach) sa im v roku 1946 narodil syn Mikuláš. J. Černota bol od mladosti vášnivým poľovníkom, no v Trebišove mu chýbali hory. Aj to bol dôvod, prečo manželia Černotovci odišli učiť do Plavča na štyri roky a neskôr do Pečovskej Novej Vsi (1950 – 1958), kde pôsobili osem rokov. J. Černota bol v obidvoch pôsobiskách riaditeľom školy, manželka bola učiteľkou na prvom stupni. Počas pôsobenia v obci bývali Černotovci v školskom byte na Dujave. Tu J. Černota v školskej záhrade aj včeláril, pestoval stromky, bol naďalej vášnivým poľovníkom, rybárom a športovým strelcom. Dôkazom jeho poľovníckej vášne je aj to, že s miestnymi poľovníkmi postavili zrubovú chatu na Kohúte nad Pečovskou Novou Vsou.

Chata Kohút rok 1953. Archív Marta Černotová

Ako dobrý pedagóg i zručný remeselník, najmä na podnety svojej manželky, vedel zostrojiť netradičné školské pomôcky, staval aj divadelné kulisy, pretože nesmierne miloval ochotnícke divadlo. Bol sám hercom, režisérom, kulisárom aj maskérom. Divadelné hry sa nacvičovali v učiteľskom byte alebo v školskej triede. Hrali sa hlavne cez Vianoce a na Štefana. Oblúbené boli predstavenia, ako napríklad Dobrodružstvo pri obžinkoch, Kubo či Čaro lásky – čo bol krycí názov jednej hry s náboženským motívom, na ktorú si J. Černota trúfol. Oblúbeným ochotníkom bol vtedy Janko Kochan, veľký komik, ktorý sa uchádzal aj o štúdium herectva. Manželka Marta Černotová pre ochotnícke divadlo im zháňala kostýmy z Martinského divadla, niektoré požičiavala aj z Ukrajinského divadla v Prešove. Pokiaľ to politická situácia dovoľovala, J. Černota pôsobil v kostole ako kantor

a nacvičoval napríklad Veľkonočné pašie, podobne ako jeho predchodcovia v obci. Z Pečovskej Novej Vsi sa Černotovci s deťmi – Mikulášom a Martou (Duldou) – odsťahovali do Prešova v roku 1958, kde si J. Černota doplnil štúdium v odbore učiteľ dielenských prác. V Prešove pôsobil na rôznych školách – zástupca na JSŠ, SVŠ, a svoju učiteľskú kariéru ukončil ako zástupca na Základnej škole na Odborárskej ulici.

Marta Černotová sa narodila 13. 2. 1920 v Kamienke, pochádzala z veľkej učiteľskej rodiny. Zomrela v Prešove v roku 2014. Vyštudovala učiteľský ústav v Prešove. Ako 21-ročná začínala v Trebišove. Prišla do vojnou zničenej a špinavej školy v Trebišove, ktorá slúžila ako poľná nemocnica. Práčne ju sama upratovala. Mala veľké sociálne cítenie, bola silno národne orientovaná a presvedčená stranička. Pomáhala chudobným, ako sa len vtedy dalo. Ako angažovaná poslankyňa za občanov Pečovskej Novej Vsi neraz vyjednávala na ONV a KNV a naprávala krivdy vtedajšej spoločnosti. Pôsobila v odboroch a ako dedinská učiteľka bola veľmi aktívna a osvetovo angažovaná. Zakladala spolok žien, viedla knižnicu, agitovala do JRD a podobne. Svojimi článkami prispievala do novin a učiteľských listov. Redigovala učebnice pre deti prvého ročníka – Čítanku a Šlabikár. V jej pozostalosti sa zachovali desiatky ocenení a diplomov. Vychovávanie detí k láske ku Komunistickej strane Československa bolo v období socialistického zriadenia súčasťou oficiálnej vzdelávacej politiky. Tento proces začínal už v predškolskom veku. Prístup bol založený na integrácii politickej výchovy do každodenného života detí a na prepojení rozprávok a príbehov s ideologickým obsahom. V inom novinovom článku Černotová opisuje, ako v čase voľna chodila do cigánskej osady k najzaostalejším rodinám a tam robila osvetu. Jej snahu, výsledky a obetavosť si všimli nadriadení a dostalo sa jej vzácných ocenení. Minister školstva Dr. Kahuda jej v roku 1956 odovzdal medailu „Za vynikajúcu prácu“. V novinách Rudé právo č. 342-1956 vtedy napísali: „Vzorná učiteľka Černotová z Pečovskej Novej Vsi vyprávela, jak získává rodiče žáků, jejich důvěru k učiteli a zájem o školu. Své zajímavé a konkrétní příklady z práce s rodiči uzavřela připomínkou: „Naši lidé chtějí mít v učiteli, a zejména v učiteli-komunistovi, člověka s horoucím srdcem, chladnou hlavou a čistýma rukama.“

Deťom v škole často opisovala nespravodlivosť feudálneho zriadenia a krivdy pánov na poddaných. Humorná situácia nastala v 90. rokoch, keď ju obec pozvala na slávnosti, keď sa prijímal obecný erb a oslavovala sa prvá písomná zmienka o obci. Stále oblúbenú a váženú pani učiteľku posadili do koča spolu s grófom Štefanom Bornemisom. Jedna z babičiek v dave k nej pribehla a povedala: „Pani grofko, pametace? Ja služila u Vás!“ Marta Černotová sa rozosmiala a povedala: „Ta co me nepoznace? Šak ja učitelka Černotová!“

Na poslednej rozlúčke 8. marca 2014 v Prešove boli aj niektorí obyvatelia Pečovskej Novej Vsi, čo bolo výrazom ich vďačnosti za jej obetavosť a úprimný vzťah k obyvateľom obce.

Rodinné fotografie Černotovcov. Archív Marta Černotová

PREMENY COOP Jednota, s. d.

PEČOVSKONOVoveský SPRAVODAJCA • štvrťročník, vydávaný na území obce Pečovská Nová Ves

Vydavateľ: Obec Pečovská Nová Ves, Hlavná 33, 082 56 Pečovská Nová Ves, IČO: 00327590

Adresa redakcie: Obecný úrad, Hlavná 33, 082 56 Pečovská Nová Ves • Kontakt: urad@pecovska.sk

Prípravili: PhDr. Jaroslav Dujava, Ing. Alena Nalevanková • Texty neprešli jazykovou úpravou

Grafická úprava: PE-PRESS, s.r.o., Prešov • Tlač: Tlačiareň HEIDY, s.r.o. Sabinov • Náklad 650 ks

Dátum vydania: 10/2024 • Ev. číslo EV 5272/15 • ISSN 2453-6865